

LAHDEN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET

SISÄLLYSLUETTELO

1. LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

- 1 § Tavoite
- 2 § Määräysten antaminen ja valvonta
- 3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin
- 4 § Määritelmät

2. LUKU: JÄTEVEDET

- 5 § Talousjätevedet viemäriverkoston ulkopuolella
- 6 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu
- 7 § Mattojen ja pyykin pesu vesistöissä
- 8 § Lumen vastaanottoaikat ja läjitys

3. LUKU: PÄÄSTÖT ILMAAN

- 9 § Savuhaitat
- 10 § Kunnostus- ja puhtaanapitotyöt

4. LUKU: JÄTTEET

- 11 § Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa
- 12 § Purkamis- ja peruskorjausjätteiden jätehuolto
- 13 § Kompostorin ja ulkokäymälän sijoittaminen
- 14 § Lietteen, lannan ja virtsan käyttö

5. LUKU: KEMIKAALIT JA POLTTONESTEET

- 15 § Vaarallisten kemikaalien varastointi
- 16 § Polttonesteiden varastointi ja jakelu
- 17 § Työmaasäiliöt
- 18 § Lämmitysöljysäiliöiden sijoittaminen ja käytöstä poistaminen
- 19 § Öljylämmitys-, polttonestesäiliöiden sekä vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöiden tarkastus ja metallisäiliöiden pinnoitus

6. LUKU: MAALÄMPÖJÄRJESTELMÄT

- 20 § Maalämpöjärjestelmien rakentaminen
- 21 § Maalämpöjärjestelmissä käytettävät aineet

7. LUKU: MELU JA TÄRINÄ

- 22 § Äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa
- 23 § Yleisötilaisuudet
- 24 § Eräät melua tai tärinää aiheuttavat toiminnot asuntojen ja muiden häiriintyvien kohteiden läheisyydessä
- 25 § Rakennus- ja purkutyöt
- 26 § Poikkeaminen YSL 118 §:n mukaisesta ilmoitusmenettelystä
- 27 § Tiedottaminen erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta ammattimaisesta toiminnasta

8. LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET

28 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

29 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

30 § Voimaantulo

1. LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää siitä aiheutuvia haittoja siten kuin ympäristönsuojelulain 527/2014 (jatkossa YSL) 1 luvussa säädetään.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Ympäristönsuojelumääräykset antaa YSL 202 §:n 1. momentin nojalla Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta. Näiden määräysten noudattamista valvoo YSL 22 §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (rakennus- ja ympäristölupalautakunta). YSL 22 §:n 2 momentin mukaan lautakunta voi siirtää sille YSL:ssa tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallintopakon käyttämistä, viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään (laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 64/1986, 7 §).

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Nämä määräykset ovat voimassa Lahden kaupungissa.

Määräykset eivät koske ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista, rekisteröitävää tai YSL:n 31 §, 119 §, 120 § tai 136 §:n mukaan ilmoitusvelvollista toimintaa, joiden osalta ympäristön pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa koskevat määräykset annetaan ympäristölupapäätöksessä tai ilmoituksen perusteella tehtävässä päätöksessä. Ympäristönsuojelumääräykset eivät koske myöskään puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.

Samantasoisia kunnallisia sääntöjä säädöshierarkkisesti ovat muun muassa rakennusjärjestys ja jätehuoltomääräykset. Ympäristönsuojelullisesti parempaan tulokseen johtavaa määräystä tulee noudattaa, vaikka samasta asiasta olisi määrätty myös muussa kunnallisessa määräyksessä.

4 § Määritelmät

Pohjavesialue:

Pohjavesialue on geologisin perustein rajattu alue, jolla sijaitseva maaperän muodostuma tai kallioperän vyöhyke mahdollistaa merkittävän pohjaveden virtauksen tai vedenoton. E-luokan pohjavesialue on alue, jossa pintavesi- tai maaekosysteemi on riippuvainen purkautuvasta pohjavedestä.

Pohjaveden muodostumisalue:

Pohjavesialueen osa, jossa alueelle kertyvä pohjavesi muodostuu sade- tai pintavedestä. Pohjaveden muodostumisalueen maaperä vastaa vedenläpäisykyvyltään hienoa hiekkaa tai sitä karkeampia maalajeja.

Kartta Lahden pohjavesialueista on määräysten liitteessä 1.

Pilaantumiselle herkkä ranta-alue:

Alue, joka sijaitsee alle 200 metrin etäisyydellä vesilain tarkoittamasta vesistöstä kyseisen vesistön valuma-alueella.

Asumisessa syntyvä liete:

Asumisessa tai vastaavassa toiminnassa syntynyt, kiinteistön saostussäiliöihin, pienpuhdistamon lietesäiliöihin tai muihin käsittelyjärjestelmiin kertyvä laskeutuva tai kelluva aines, joka voidaan erottaa jätevedestä omana jakeena sekä umpisäiliöliete.

2. LUKU: JÄTEVEDET

5 § Talousjätevedet viemäriverkoston ulkopuolella

Talousjätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamisessa kiinteistölle tulee noudattaa seuraavia suojaetäisyyksiä:

Kohde	Vähimmäisetäisyys
talousvesikaivo, lähde ja maalämpökaivo	20-50 m (maaston kaltevuussuhteista ja maaperästä riippuen)
vesistö	20-30 m (keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta)
oja ja noro	5-10 m maaperäkäsittelylaitteistosta
pohjavesi	0,50 m maasuodattamosta (suojakerros ylimmän pohjavedenkorkeuden yläpuolella), tarvittaessa suodattamo on eristettävä pohjaveden suojaamiseksi 2 m maahanimeyttämöstä (suojakerros ylimmän pohjavedenkorkeuden yläpuolella)

Pilaantumiselle herkillä ranta-alueilla tulee talousjätevedet käsitellä siten, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 40 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

Vesikäymälän rakentaminen on kielletty, jos saostus-, umpi- ja vastaavien talousjätevesisäiliöiden tyhjentäminen ei ole mahdollista tieyhteyden puuttumisen tai jonkun muun syyn vuoksi.

Pohjavesialueilla puhdistettujen ja puhdistamattomien talousjätevesien maahan imeyttäminen on sauna- ja suihkuvesiä lukuun ottamatta kielletty.

Määrältään vähäiset pesuvedet, esim. kantovesi, voidaan imeyttää 10-20 m rantaviivasta. Vähäisetkään pesuvedet eivät saa joutua suoraan vesistöön.

Jätevesien maaperäkäsittelyjärjestelmät tulee aina toteuttaa ja sijoittaa keskimääräisen vuotuisen ylimmän vedenkorkeuden yläpuolelle siten, että puhdistamattomat jätevedet eivät huuhtoudu tulvankaan aikana suoraan vesistöön.

6 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden pesu ja huolto on toteutettava niin, että siitä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pesussa on noudatettava seuraavia määräyksiä.

Peseminen katu- ja tiealueilla, parkkipaikoilla ja muilla yleisillä alueilla sekä ranta-alueilla on kielletty.

Pesuvedet on johdettava hiekan- ja öljynerottimen kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai muuhun hyväksytyyn jätevesien puhdistusjärjestelmään, jos:

- pesussa käytetään liuotinta sisältävää pesuainetta tai
- pesu on ammattimaista tai laajamittaista tai
- pesu tapahtuu pesuainetta käyttäen pohjavesialueella.

7 § Mattojen ja pyykin pesu vesistössä

Mattoja ja pyykkiä ei saa pestä vesistössä tai paikassa, josta pesuvedet pääsevät suoraan vesistöön.

Puhdistamattomia pesuvesiä ei saa johtaa suoraan vesistöön, vaan esimerkiksi maaperäkäsittelyn kautta.

8 § Lumen vastaanottoaikat ja läjitys

Lumen vastaanottoaikkaa ei saa sijoittaa pohjavesialueelle eikä vesistöön. Sulamisvedet tulee selkeyttää ja tarvittaessa käsitellä ennen niiden johtamista ojaan, noroon tai vesistöön. Lumen vastaanottoaikan haltijan tulee huolehtia alueen siivoamisesta välittömästi lumen sulamisen jälkeen.

Aurattua lunta ei saa väliaikaisesti sijoittaa niin, että lumi tai sulamisvedet aiheuttavat ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai vettymishaittaa.

3. LUKU: PÄÄSTÖT ILMAAN

9 § Savuhaitat

Polttamisesta ei saa aiheutua naapurustolle kohtuutonta savu-, noki-, haju- tai terveyshaittaa. Kitupoltto sekä tuoreen ja märän puun poltto on kiellettyä.

Rakennusten hävittäminen polttamalla on kiellettyä.

10 § Kunnostus- ja puhtaanapitotyöt

Suihkupuhalluksessa (mm. hiekkapuhallus), kemiallisessa maalinpoistossa ja muissa kunnostustöissä on käytettävä tiivistä suojausta siten, että jätteiden pääsy ilmaan, maaperään ja viemäriin estetään. Työn jälkeen työkohteen ympäristö on siivottava ja syntyneet jätteet toimitettava jätteiden laadun edellyttämään käsittelyyn.

Hiekoitushiekan poistamisen tai muun koneellisen kunnossapito- ja puhtaanapitotyön aiheuttama pölyäminen on estettävä käyttämällä riittävästi vettä. Lehtipuhaltimien käyttö on kielletty asemakaavoitetuilla alueilla maalisi-, huhti- ja toukokuussa pölyhaittojen torjumiseksi.

4. LUKU: JÄTTEET

11 § Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa

Pienimuotoisessa (ei ammattimainen tai laitosten) maarakentamisessa voidaan käyttää kertaluontoisesti puhtaita betoni- ja tiilimurskeita, asfalttimurskettä tai -rouhettä tai rengasrouhettä tai uudelleen hyödyntää rakenteesta poistettua hyödynnettyä jätettä vähäisessä määrin (alle 500 tonnia) korvaamaan neitseellisiä luonnonaineksia. Lahden ympäristöpalveluille on tehtävä valvontailmoitus jätteiden sijoittamisesta maaperään, ellei sijoittaminen edellytä ympäristölupaa tai muuta säädettyä ilmoitusta. Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 vuorokautta ennen jätteen sijoittamista.

Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa on mahdollista seuraavin edellytyksin:

- materiaali ei sisällä ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita eikä aiheuta muutakaan haittaa tai vaaraa ympäristölle;
- materiaali ei sisällä betoniterästä;
- materiaali on murskattu tai pulveroitu käyttötarkoitukseen sopivaksi (maks. 150 mm palakoko);
- jätettä käytetään vain tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta tarpeellinen määrä (maks. 150 cm);

- sijoituspaikka ei ole rakennuksen alla tai putkikaivannossa;
- sijoituspaikka ei ole pohjavesialueella ja etäisyys talousvesikaivoon ja vesistöön sekä lähteeseen on riittävä (vähintään 30-50 metriä sijaintipaikasta riippuen);
- jätettä sisältävä rakenne peitetään tai päällystetään lukuun ottamatta pintakerroksessa käytettävää asfalttimursketta tai -rouhetta;
- jätteen sijoittamiselle on kiinteistön omistajan ja haltijan hyväksyntä.

Ilmoituksesta on käytävä ilmi vähintään seuraavat seikat:

- hyödyntämipaikan ja väliaikaisen varastointiin tarkoitetun paikan haltijan nimi ja yhteystiedot;
- tiedot hyödyntämipaikan sijainnista merkittynä asemapiirrokseseen tai karttaan, johon rakenne on rajattu sekä sen läheisyydessä sijaitsevista pohjavesialueista sekä vedenottoaikoista ja vesistöistä;
- jätteen luovuttajan nimi ja yhteystiedot;
- jätteen nimike sekä mahdollinen selvitys jätteen sisältämistä haitallisten aineiden pitoisuuksista;
- jätteen määrä;
- selvitys jätettä sisältävästä rakenteesta poikkileikkauspiirroksineen, peittämiseen tai päällystämiseen käytettävästä materiaalista, varastoinnista ja muusta toiminnasta hyödyntämipaikalla sekä näihin liittyvistä tarpeellisista ympäristönsuojelutoimista;
- ajankohta, jolloin hyödyntäminen maarakentamisen aikana alkaa ja päättyy.

Jos valvontailmoitus tehdään hyödyntämipaikan omistajan puolesta, omistajalta saatu kirjallinen hyväksyntä on liitettävä ilmoitukseen.

Hyödyntämipaikan haltijan on maarakentamisen päätyttyä annettava kirjallinen selvitys siitä, miten valvontailmoituksen mukainen jätteiden hyödyntäminen on toteutunut.

Kiinteistön haltijan vaihtuessa haltijan on annettava käytettävissä olevat tiedot maaperään sijoitetuista jätteistä kiinteistön uudelle haltijalle.

12 § Purkamis- ja peruskorjausjätteiden jätehuolto

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaista purkamislupaa tai -ilmoitusta edellyttävästä työstä syntyvästä jätteestä on tehtävä valvontailmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 päivää ennen työn aloittamista.

13 § Kompostorin ja ulkokäymälän sijoittaminen

Talousjätteen kompostoria ei saa sijoittaa 5 metriä lähemmäksi naapurin rajaa tai asuinrakennusta ilman naapurin suostumusta. Kompostori voidaan kuitenkin sijoittaa ilman erillistä naapurin suostumusta hyväksytyissä rakennuslupakuvissa merkittyyn jätehuollolle varattuun tilaan.

Ulkokäymälää tai käymäläjätteen kompostoria ei saa sijoittaa tulva-alueelle, 20 metriä lähemmäksi vesistöä eikä 5 metriä lähemmäksi ojaa, noroa tai naapurin rajaa. Naapurin suostumuksella käymälän tai käymäläjätteen kompostorin saa sijoittaa lähemmäs rajaa.

14 § Lietteen, lannan ja virtsan käyttö

Pohjaveden muodostumisalueilla on kielletty asumisessa ja yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoissa syntyvän lietteen ja siitä valmistetun lieteseoksen sekä lietelannan ja virtsan levittäminen. Levittämiskielto koskee myös yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoissa syntyneestä lietteestä valmistettujen lannoitevalmisteiden levittämistä pohjaveden muodostumisalueelle.

Vesistöjen rantaan tulee jättää vähintään 15 metrin ja valtaojien varsille 10 metrin vyöhyke, jolle ei saa levittää lietettä, lieteseosta, lantaa tai virtsaa.

5. LUKU: KEMIKAALIT JA POLTTONESTEET

15 § Vaarallisten kemikaalien varastointi

Vaarallisten kemikaalien varastointi, säilytys ja käsittely kiinteistöllä on järjestettävä siten, että niiden pääsy viemäriin, maaperään, pintaveteen, pohjaveteen ja muuhun ympäristöön on estetty myös onnettomuustilanteissa. Kemikaalit on säilytettävä lukitussa ja katetussa tilassa. Keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit ja jätteet on varastoitava erillään toisistaan.

Vaarallisilla kemikaaleilla tulee olla suoja-allas tai varasto, jos niiden määrä ylittää 500 litraa. Vaaralliset nestemäiset kemikaalit on varastoitava kaksoisvaippasäiliössä, suoja-altaallisessa säiliössä tai muulla vastaavalla tavalla, jolla estetään kemikaalien pääsy ympäristöön. Suoja-altaan on kestettävä siinä varastoitavia kemikaaleja. Suoja-altaan tilavuuden on oltava vähintään 100 % altaassa olevan suurimman säiliön tilavuudesta. Kemikaalisäiliöiden ja suojarakenteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Mikäli kemikaaleja ei varastoida kaksoisvaippasäiliössä tai valuma-altaassa, varastotilan on oltava viemäröimätön tai lattiakaivo on varustettava asianmukaisella suojakannella tai sulkuventtiilillä. Varastotilan lattian ja seinien tulee olla tiiviitä riittävän allastilavuuden muodostumiseksi. Lattiakaivo on oltava suljettuna lukuun ottamatta lattian pesua.

Käytettävät säiliöt ja astiat on merkittävä siten, että merkinnöistä käyvät ilmi niiden sisällöt. Kiinteät säiliöt tulee varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja lapon estävällä laitteella. Kemikaalien varastointi-, säilytys- ja käsittelypaikkojen läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta sekä käytetyn imeytysaineen keräysvälineitä.

16 § Polttonesteiden varastointi ja jakelu jakelupisteissä

Kokonaissäiliötilavuuden ollessa enintään 5 m³ polttonestesäiliöiden tulee olla kaksoisvaippaisia tai valuma-altaalla varustettuja tai kuljetukseen soveltuvia IBC-pakkauksia. Niissä tulee olla laponesto, ylitäytönestin, lukittu tankkauspistooli, lukittu täyttöaukko sekä säiliön sisällön varoitusmerkinnät. Polttonestesäiliö tulee varustaa sisäpuolisen kuntotarkastuksen mahdollistavalla huoltoluukulla. Säiliö tulee kuntotarkastaa pykälän 19 mukaisesti, ja IBC-pakkaukset niitä koskevien säännösten mukaisesti. Säiliö tulee sijoittaa kantavalle alustalle ja säiliön tulee olla irti alustasta. Säiliö tulee varustaa törmäyesteillä ja säiliön läheisyyteen tulee varata imeytysainetta sekä käytetyn imeytysaineen keräysvälineitä. Säiliö tulee sijoittaa vähintään 5 metrin etäisyydelle ojasta tai norosta ja 50 metrin etäisyydelle vesistöstä.

Säiliötilavuuden ollessa yli 5 m³, edellä mainittujen vaatimusten lisäksi, jakelupiste tulee varustaa hulevesien käsittelyjärjestelmällä tai estää hulevesien muodostuminen esim. jakelu- ja täyttöalueen katoksen avulla. Säiliö tulee sijoittaa sisäänpäin kallistetun tiiviin betoni- tai asfalttipinnan päälle. Hulevedet tulee johtaa hiekanerotuskaivon kautta öljynerottimeen. Öljynerotin tulee olla I-luokan erotin, jos hulevedet johdetaan maastoon. Jos hulevedet johdetaan jätevesiviemäriin tai muuhun vastaavaan hyväksytyyn jätevesienkäsittelyjärjestelmään, hulevedet on käsiteltävä II-luokan erottimella.

17 § Työmaasäiliöt

Työmaasäiliöiden tulee olla rakenteeltaan kaksoisvaippaisia, kiinteällä suoja-altaalla tai irrallaan katoksessa olevalla suoja-altaalla varustettuja säiliöitä tai polttonesteen kuljetukseen hyväksytyjä IBC-pakkauksia. Säiliössä tulee olla ylitäytönestim, laponestim, lukittu pistoolilla varustettu polttoaineletku, lukittu täyttöaukko sekä säiliön sisällön varoitusmerkinnät. Säiliö tulee kuntotarkastaa pykälän 19 mukaisesti (IBC-pakkaukset niitä koskevien säännösten mukaisesti). Tankkaus- ja täyttöroiskeiden maahan imeytyminen tulee estää sijoittamalla säiliö asfaltin tai muun tiiviin pinnan päälle tai muuten estämällä roiskeiden imeytyminen maaperään. Säiliön läheisyyteen tulee varata imeytysainetta sekä käytetyn imeytysaineen keräysvälineitä. Säiliön törmäyksenesto on järjestettävä asianmukaisesti.

Työmaasäiliöt ja työkoneet tulee säilyttää mahdollisuuksien mukaan kaivualueen ulkopuolella niin, että riski pohjaveden ja maaperän pilaantumiselle on mahdollisimman pieni.

18 § Lämmitysöljysäiliöiden sijoittaminen ja käytöstä poistaminen

Pohjavesialueilla lämmitysöljysäiliöitä ei saa sijoittaa maan alle. Pohjavesialueilla polttonestesäiliöitä uusittaessa maanalaiset säiliöt on poistettava ja korvattava maanpäällisillä säiliöillä. Kaikki uudet polttonestesäiliöt on varustettava valuma-altaalla tai niissä on oltava kaksoispidätystekniikka. Säiliöiden tulee olla riittävästi irti alustastaan ja ne on varustettava ylitäytönestimillä. Lämmitysöljysäiliöissä tulee olla sisäpuolisen kuntotarkastuksen mahdollistava huoltoluukku. Ulkona olevien säiliöiden on oltava lukittavia, ellei asiattomien pääsyä niille ole estetty muilla keinoin.

Säiliöt tulee puhdistaa ennen käytöstä poistamista. Säiliö on käytöstä poistettu silloin, kun se on tyhjennetty ja puhdistettu. Todistus puhdistuksesta on säilytettävä mahdollista tarkastusta varten.

Maanalainen käytöstä poistettu lämmitysöljysäiliö putkistoineen on poistettava maaperästä kokonaan myös muualla kuin pohjavesialueilla vuoden kuluessa säiliön käytöstä poistosta. Säiliötä ei tarvitse poistaa, mikäli se on todistettavasti asianmukaisesti puhdistettu ennen 19.3.2008 (entisen Nastolan kunnan alueella ennen 1.6.2009). Säiliöiden täyttö- ja ilmaputket on kuitenkin poistettava tai tukittava.

19 § Öljylämmitys-, polttonestesäiliöiden sekä vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöiden tarkastus ja metallisäiliöiden pinnoitus

Pohjavesialueilla sijaitsevat maanalaiset öljylämmitys- ja polttonestesäiliöt tulee tarkastuttaa määräajoin siten kuin maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista annetussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (344/83) on säädetty.

Kaikki öljylämmitys- ja polttonestesäiliöt sekä kiinteät vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöt tulee kiinteistön/säiliön omistajan tai haltijan tarkastuttaa ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta. Tämän jälkeen pohjavesialueiden ulkopuolella olevien maanalaisten ja maanpäällisten säiliöiden sekä pohjavesialueella sijaitsevien maanpäällisten säiliöiden tarkastukset tulee tehdä tarkastuksessa todetun säiliön kuntoluokan mukaisesti.

Säiliöt jaetaan kuntoluokkiin ja ne on määräaikaistarkastettava seuraavasti:

A-luokan säiliö: metalliset säiliöt, joiden levypaksuudesta on jäljellä säiliön sisäpuolelta mitattuna syvimmän syöpmän kohdalla vähintään 3 mm sekä muut kuin metalliset säiliöt, joissa ei ole havaittu hiushalkeamia eikä muodonmuutoksia. Tarkastus on tehtävä vähintään kymmenen vuoden välein.

B-luokan säiliö: metalliset säiliöt, joiden levypaksuudesta on jäljellä säiliön sisäpuolelta mitattuna syvimmän syöpmän kohdalla vähintään 1,5 mm, mutta enintään 3 mm. Tarkastus on tehtävä vähintään viiden vuoden välein.

C-luokan säiliö: metalliset säiliöt, joiden levypaksuudesta on jäljellä säiliön sisäpuolelta mitattuna syvimmän syöpmän kohdalla vähemmän kuin 1,5 mm tai joiden seinälevy muuttuu muotoaan, kun sitä sisäpuolelta koputetaan 0,5 kg painoisella pallopäävasaralla. Säiliö on poistettava käytöstä vuoden kuluessa tarkastuksen suorittamisesta.

D-luokan säiliö: säiliöt, joissa on läpisyöpymiä tai halkeamia taikka jotka vuotavat tiiviyskokeessa. Säiliö on välittömästi poistettava käytöstä. Vuotava tai halkeillut muu kuin metallisäiliö on myös D-luokkaa.

Säiliön valuma-altaan tiiveys on tarkistettava samalla, kun säiliön kuntotarkastus tehdään.

Mikäli terässäiliöön on vaihdettu pohja, tulee säiliö tarkastaa vähintään viiden vuoden välein.

Metallisäiliöiden korjaaminen muovi- tai lasikuitupinnoitteella on kielletty. Säiliöt, jotka ovat pinnoitettu ennen 1.1.2012 (entisen Nastolan alueella ennen 1.6.2009), on tarkastettava vähintään viiden vuoden välein.

Tarkastuksen saa suorittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) hyväksymä tarkastusliike. Tarkastuksista laadittavat pöytäkirjat on pyydettäessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

6. LUKU: MAALÄMPÖJÄRJESTELMÄT

20 § Maalämpöjärjestelmien rakentaminen

Maalämmön hyödyntämiseen liittyviä energiakaivoja ja vaakasuuntaisia lämmönkeruupiirejä ei saa rakentaa alle 500 m etäisyydelle vedenottamoista eikä 100 m lähemmäs maanalaisia jätevesi- ja jäähdytysvesitunneleita. Pohjaveden muodostumisalueelle ei saa asentaa lämmönkeruupiirejä.

Energiakaivon asentamisen riskialttiille paikoille, kuten pilaantuneita maita tai pilaantunutta pohjavettä käsittävillä alueilla on kielletty. Pohjavesialueella on arvioitava vesilain mukaisen luvan tarve, jos energiakaivoja on tarkoitus asentaa useampia.

Putkisto on koeponnistettava ennen ja jälkeen asennuksen ja putkistoon on liitettävä vuodonilmaisujärjestelmä.

21 § Maalämpöjärjestelmissä käytettävät aineet

Pohjavesialueella maalämpöjärjestelmien lämmönkeruuneste ei saa aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Glykolin tai muun myrkylliseksi luokitellun aineen käyttö lämmönsiirtoaineena on kielletty.

7. LUKU: MELU JA TÄRINÄ

22 § Äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa

Äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa on kielletty yöllä klo 22.00-7.00 ja sairaalan, vanhainkodin, päiväkodin tai vastaavan hoitolaitoksen ja muun erityisen häiriintyvän kohteen läheisyydessä myös päivällä.

Kielto ei koske toimintaa, josta tehdään päätös YSL:n 118 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta.

23 § Yleisötilaisuudet

Yleisötilaisuuksien ja muiden tilapäisten tapahtumien järjestäjien tulee olla selvillä toimintansa aiheuttaman melun ympäristövaikutuksista. Järjestäjien tulee huolehtia siitä, että äänentoistolaitteet on suunnattu ja säädetty koko tilaisuuden ajan siten, että niiden käyttö häiritsee naapurustoa mahdollisimman vähän.

Kertaluontoisten tapahtumien yhteydessä yleisökäyttöön tarkoitetuissa paikoissa (esim. urheilukentillä) saa äänentoistolaitteita käyttää klo 7.00-22.00.

Katusoitto on sallittu klo 9-20.

24 § Eräät melua tai ääntä aiheuttavat toiminnot asuntojen ja muiden häiriintyvien kohteiden läheisyydessä

Eriyksen häiritsevää melua tai ääntä aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttö (esim. iskuvasara, sirkkeli, kulmahiomakone, lehtipuhallin, ruohonleikkuri, moottorisaha) sekä jätteen kuormaus ja kuljetus on kielletty yöllä klo 22.00-07.00 ja sunnuntai- ja pyhäaamuina klo 10 asti.

Kielto ei koske:

- maa- ja metsätalouselinkeinon harjoittamisen vuoksi välttämätöntä tilapäistä ja lyhytaikaista häiritsevää melua aiheuttavaa toimintaa, kuten esimerkiksi leikkuupuimurin, vilja- ja heinäkuivurin käyttöä.
- liikenneväylien sekä yhdyskuntateknisten laitteiden kunnossapitotyötä, mikäli työn suorittamista on liikenneturvallisuuden, liikenteen sujuvuuden tai muun perustellun syyn vuoksi pidettävä välttämättömänä.
- yksityistalouksien luvanvaraiseen rakennushankkeeseen liittyvää esim. kaivuutyötä sunnuntaisin klo 9-20

25 § Rakennus- ja purkutyöt

Asemakaavoitetuilla alueilla häiritsevää melua aiheuttavia töitä ei saa tehdä yöaikaan klo 22.00-7.00.

Rakennus- ja purkutöissä meluisimpia työvaiheita voidaan suorittaa arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00-18.00, yksityistaloudessa klo 7.00-22.00.

26 § Poikkeaminen YSL 118 §:n mukaisesta ilmoitusmenettelystä

Muutos pykälään rakennus- ja ympäristölupalautakunnassa 13.3.2018 § 11.

Eriyksen häiritsevää melua tai ääntä aiheuttavasta tilapäisestä toimenpiteestä tai tapahtumasta ei tarvitse tehdä YSL 118 §:n mukaista ilmoitusta, kun kyse on rakennus- tai purkutyöstä, korjauksesta tai kunnossapidosta, jota tehdään arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–18.00.

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaista ilmoitusta ei tarvitse tehdä seuraavissa tapauksissa:

- Kivenmurskaus arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00–18.00 kolmen viikon ajan pohjavesialueen ulkopuolella, alueella jolla ei ole häiriintyviä kohteita.
- Louhintä, räjäytystyöt, lyöntipaalaus sekä kiven rikotus arkisin maanantaista perjantaihin klo 8.00–18.00 kertaluontoisesti enintään kolmen viikon ajan.
- Ilotulitus, joka tapahtuu ennen klo 22 (poikkeuksena uusi vuosi, jolloin ilmoitusta ei tarvitse tehdä).
- 1–2 päivää kestävä sirkus, tivoli, teatteri tai vastaava toiminta, joka tapahtuu klo 7.00–22.00.

27 § Tiedottaminen erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta ammattimaisesta toiminnasta

Rakennuttajan, urakoitsijan tai tapahtuman järjestäjän on tiedotettava etukäteen erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta työstä tai tapahtumasta melun vaikutuspiirissä oleville asukkaille, hoito- ja oppilaitoksille sekä muille sellaisille kohteille, joille työstä saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä. Tiedote on jaettava viimeistään seitsemän päivää ennen työn tai tapahtuman aloittamista. Siitä on käytävä ilmi työn/tapahtuman kokonaiskesto, päivittäiset toiminta-ajat, työn/tapahtuman järjestäjät ja niistä vastaavien yhteystiedot. Vastaavan henkilön tulee olla tavoitettavissa tiedotteen yhteystietojen avulla koko työn/tapahtuman ajan. Tämä määräys ei koske tapahtumaa, jolle on asemakaavassa määrätty paikka kyseiseen tarkoitukseen.

8. LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET

28 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

Valvonnasta ja hallintopakosta, ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen ja laiminlyönnin oikaisemiseksi säädetään YSL:n 18 luvussa ja rangaistussäännöksistä YSL:n 225 §:ssä.

29 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

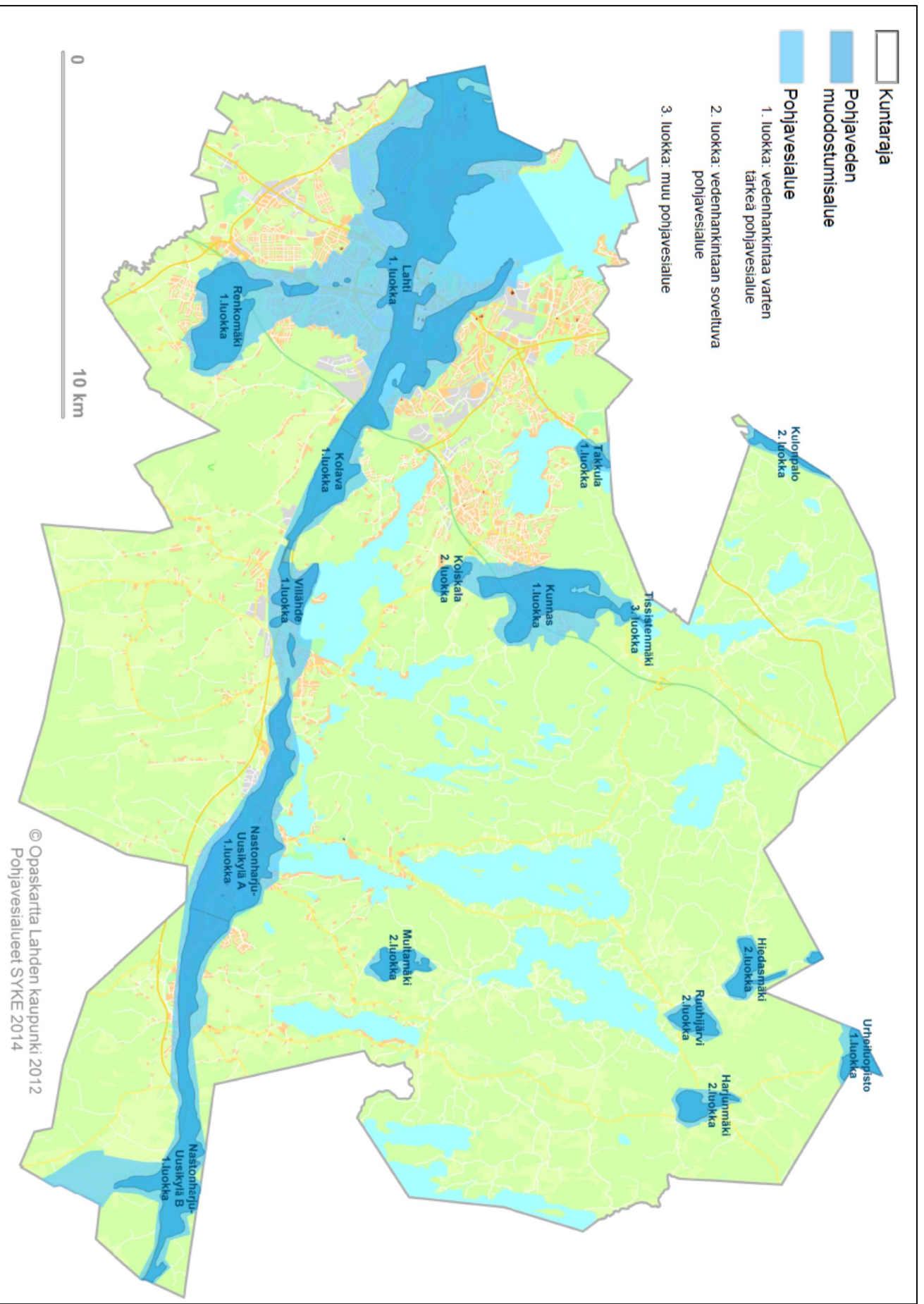
Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa näistä määräyksistä. Poikkeamisesta ei saa aiheutua näiden määräysten tavoitteiden syrjäytymistä.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisesta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen maksu.

30 § Voimaantulo

Ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan 1.1.2018. Määräykset kumoavat Lahden kaupungin 1.1.2012 ja Nastolan kunnan 1.6.2009 voimaan tulleet ympäristönsuojelumääräykset.

Lite 1: Lahden pohjavesialueet.

© Opaskartta Lahden kaupunki 2012
Pohjavesialueet SYKE 2014

LAHDEN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Johdanto

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n mukaan kunta voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä (kunnan ympäristönsuojelumääräykset). Määräykset voivat koskea:

- 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
- 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai äänin torjuntaa;
- 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
- 4) sellaisten alueiden määrittelyä, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon;
- 5) sellaisten alueiden ja vyöhykkeiden määrittelyä, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
- 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista;
- 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein.

Ympäristönsuojelumääräyksillä ehkäistään ja vähennetään ympäristön pilaantumista. Ympäristön pilaantuminen on määritelty ympäristönsuojelulaissa (5 §), ja sillä tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista, ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä, ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

1. LUKU: YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset perustuvat ympäristönsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännöksiin konkretisointiin ympäristön suojelemiseksi paikallisesti. Perusteena ovat kunnan paikalliset olosuhteet. Määräykset täydentävät osaltaan lakia ja sen nojalla annettuja asetuksia.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

Määräykset on annettu ympäristönsuojelulain perusteella (202 §). Määräysten valvonnasta vastaa Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta, joka on siirtänyt toimivaltaansa viranhaltijoille siten kuin ympäristönsuojelulain 22 §:ssä ja kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:ssä on säädetty. Joustavan ja sujuvan toiminnan varmistamiseksi on perusteltua, että merkitykseltään vähäisiä asioita ei tarvitse viedä lautakunnan käsittelyyn. Hallintopakon sisältävä määräys on kuitenkin käsiteltävä lautakunnan toimesta.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

Ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annettavat ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa pääosin koko kaupungin alueella. Joillekin erityisalueille, kuten pohjavesialueille, pohjaveden muodostumisalueille ja ranta-alueille on lisäksi annettu erityisiä määräyksiä. Pykälässä on lueteltu myös ne toiminnot, joita ympäristönsuojelumääräykset eivät koske.

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan rajoittaa melua tai ääntä aiheuttavan tilapäisen toiminnan ilmoitusvelvollisuutta. Melua tai ääntä aiheuttavan toiminnan ilmoitusvelvollisuutta on rajattu määräyksessä 26.

Ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein. Samankaltaisia muita kunnallisia määräyksiä ovat mm. jätehuoltomääräykset ja rakennusjärjestys. Mahdollisten ristikkäisten tai päällekkäisten määräysten kohdalla tulee noudattaa parempaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavaa määräystä, vaikka samasta asiasta olisi määrätty muussa kunnallisessa määräyksessä. Ympäristönsuojelumääräykset sitovat yksityisten henkilöiden, yritysten ja yhteisöjen ohella myös viranomaisia. Siten kunnan muiden viranomaisten tulee päätöksissään ottaa huomioon, mitä kyseisestä asiasta on ympäristönsuojelumääräyksissä säädetty.

4 § Määritelmät

Ympäristönsuojelumääräyksissä tarkoitetuilla pohjavesialueilla tarkoitetaan samoja alueita kuin vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päättänyt. Pohjavesialuetta ja pohjaveden muodostumisaluetta koskevat määritelmät vastaavat ympäristönsuojelulain (527/2014) 5 §:n sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 10a ja 10 b §:n ja valtioneuvoston asetuksen vesienhoidon järjestämisestä 1040/2006 8a ja 8c §:n määritelmiä.

Pohjavesialue on hydrogeologisesti määritetty alue, jossa pohjavettä johtavien maaperäkerrosten päällä on riittävän tiiviit pohjavettä suojaavat maakerrokset tai jossa pohjavettä johtavat maakerrokset päättyvät kallioon tai vettä huonosti johtavaan maaperään. Jos vettä johtavat kerrokset sijaitsevat tiiviiden maakerrosten suojaamina, pohjavesialueen rajalla osoitetaan alue, jossa pohjavettä kertyy tai pohjavesi virtaa ja jolla on merkitystä pohjaveden suojelulle ja vedenhankinnalle. Raja voidaan myös määrittää maastossa helposti havaittavaan kohtaan ottaen huomioon alueen hydrogeologiset olosuhteet. Pohjavesialueen raja määritetään tarvittaessa vesialueelle rannan välittömään läheisyyteen.

Pohjaveden muodostumisalue on pohjavesialueen osa, jossa pohjavettä muodostuu karkeampirakeisesta maaperästä johtuen. Pohjaveden muodostumisalue on esitetty pohjavesialuekartoissa sisemmällä rajaviivalla. Muodostumisalueella maakerrokset ovat hyvin vettä johtavia ja alueen maaperä mahdollistaa veden merkittävän imeytymisen pohjavedeksi. Muodostumisalueeseen kuuluvat lisäksi sellaiset pohjavesialueen osat, jotka lisäävät olennaisesti pohjavesimuodostuman pohjaveden määrää. Siltä osin kun pohjavesialue rajautuu vesialueeseen, muodostumisalueen raja määritetään rantaviivaan.

Pilaantumislle herkäksi ranta-alueeksi määritetyllä alueella suojellaan vesistöjä kuormitukselta esim. vaatimalla talousjätevesienkäsittelyltä perustason puhdistusvaatimusta parempaa tasoa.

Ympäristönsuojelu- ja jätehuoltomääräysten perusteella on rajoitettu lietteiden käyttöä lietteen haitallisten vaikutusten estämiseksi. Määritelmän avulla on tarkennettu, mitä lietteellä tarkoitetaan ympäristönsuojelumääräyksissä.

2. LUKU: JÄTEVEDET

5 § Talousjätevedet viemäriverkoston ulkopuolella

Nämä määräykset on annettu keskitetyn viemäriverkoston ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesien johtamisen ja käsittelyn asianmukaisuuden varmistamiseksi sekä jätevesistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräykset koskevat lähinnä jäteveden käsittelyjärjestelmien sijoittamista ja teknisiä vähimmäisvaatimuksia. Talousjätevesien käsittelyn osalta paras käyttökelpoinen tekniikka on

jätevesien johtaminen viemäriverkoston. Mikäli se ei ole mahdollista, kyseeseen tulee yleensä kiinteistökohtainen jätevesien käsittelyratkaisu.

Puhdistetut jätevedet sisältävät ravinteiden lisäksi ulosteperäisiä mikrobeja, lääkeaineita, raskasmetalleja, palonsuoja-aineita, muovinpehmentimiä, antibakteerisia aineita, pysyviä orgaanisia yhdisteitä ja muita prosessin läpäisseitä aineita, jotka voivat aiheuttaa ympäristön ja pohjaveden pilaantumista.

Vähimmäissuojaetäisyydet on määrätty, jotta talousvesi- ja maalämpökaivoihin, vesistöihin, ojiin ja pohjaveteen ei pääsisi puhdistettuja jätevesiä haitallisessa määrin. Etäisyysvaatimusten perusteet ovat vesistönsuojelullisia ja terveydensuojelullisia. Lisäksi niillä ehkäistään muuta ympäristön pilaantumista, kuten mahdollisia hajuhaittoja. Vähimmäisetäisyydet on arvioitava tapauskohtaisesti ja niihin vaikuttavat maaperä- ja pohjavesiolosuhteet.

Ranta-alueilla talousjätevesienkäsittelyltä vaaditaan perustason puhdistusvaatimusta parempaa tasoa vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Vesikäymälän rakentamisen rajoittamisen tarkoituksena on estää vesikäymälän rakentaminen paikkoihin, joissa jätevesisäiliöiden tyhjentäminen ja jäteveden tai lietteen toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn ei ole mahdollista.

Puhdistettujakaan jätevesiä ei saa imeyttää pohjavesialueella, koska pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei saa aiheuttaa (YSL 17 §). Jätevedet voivat sisältää pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavia aineita, jotka eivät poistu jätevedestä puhdistusprosessin aikana, ja jotka voivat pilata pohjavesiäsiintymän.

Ympäristönsuojelulain 155 §:n 2 momentin mukaan vähäiset määrät muita kuin vesikäymäläjätevesiä voidaan johtaa puhdistamattomina maahan, mikäli niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Tällaisia ns. "harmaita pesuvesiä" voidaan katsoa syntyvän vähäisiä määriä mm. silloin, kun kiinteistöä ei ole liitetty vesijohtoon ja käyttövesi kannetaan tai kiinteistö muutoin on veden käytön kannalta varustelultaan vaatimaton.

Puhdistamattomien jätevesien huuhtoutuminen tulvan aikana suoraan vesistöön tulee estää. Tulvan aikana jätevesijärjestelmät eivät toimi suunnitellusti, ja niistä saattaa päästä puhdistamatonta jätevettä suoraan vesistöön. Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

6 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja huolto

Pohjavesialueilla ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu pesuaineilla, mikäli jätevedet pääsevät imeytymään maahan, aiheuttaa pohjaveden pilaantumisvaaran. Pesuaineiden ainesosat ja niissä käytettävät pesuliuottimet ovat vesiliukoisia ja ne kulkeutuvat helposti maaperässä veden mukana. Tästä johtuen pesuaineiden käytön kieltäminen pohjavesialueilla muualla kuin tähän tarkoitukseen erikseen rakennetuilla ja viemäroidyillä paikoilla, on pohjaveden pilaantumisvaaran vuoksi perusteltua. Pesuvesiä johdettaessa puhdistettavaksi muualle kuin yleiseen jätevesiverkoston tulee varmistua siitä, että puhdistusprosessissa vedet puhdistuvat ja niiden purkupaikasta ei aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Yleiset katu- ja tiealueet on hulevesiviemäroity niin, että viemärit purkavat vedet lähiympäristöön puhdistamattomina. Hulevesiviemäriin johdetut pesuaineet kuormittavat pinta- ja pohjavesiä. Veneiden pesu vedellä on sallittua vesistöissä.

Ammattimainen tai muutoin laajamittainen pesutoiminta kiinteistöllä suoritetaan yleensä painepesulaitteilla ja liuotinpohjaisilla pesuaineilla ja siitä syntyy huomattavan paljon jätevesiä, joiden johtaminen ympäristöön tulisi aiheuttamaan mitä ilmeisimmin ympäristön pilaantumista. Ammattimaisessa pesutoiminnassa pestävien autojen määrä tai pesukertojen määrä on myös yksityistalouden pesumääriä suurempaa. Määräyksissä on tästä syystä edellytetty jätevesien esikäsittelyä ja viemäriin johtamista tai viemäriverkon ulkopuolisilla alueilla johtamista umpikaivoon tai muuhun valvontaviranomaisen hyväksymään jätevesien käsittelyjärjestelmään, vaikka pesu tapahtuisi pelkällä vedellä.

7 § Mattojen ja pyykin pesu vesistöissä

Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien tavaroiden pesu vesistöissä tai siten, että pesuvedet pääsevät suoraan vesistöön, aiheuttaa ylimääräistä vesistön kuormitusta ja siten myös ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pesu- ja lika-aineita sisältävien jätevesien pääseminen puhdistamatta vesistöön aiheuttaa mm. vesistöjen rehevöitymistä ja vesistön virkistyskäyttöarvon laskemista. Mattojen pesu järvessä tai joessa likaa vesistöjä myös silloin, kun pesuaineena käytetään vähäfosfaattista saippuaa. Paikallisia mattopyykin aiheuttamia haittoja ovat veden sameneneminen ja likaantuminen, rannan roskaantuminen ja levien kasvun voimistuminen. Tämän vuoksi matot, tekstiilit ja muut vastaavat tavarat tulee pestä kuivalla maalla siten, että pesuvedet eivät pääse suoraan vesistöön, vaan suotautuvat maaperän läpi. Mattojen pesua varten Lahden kaupungin alueella on lukuisia matonpesupaikkoja sekä pesuloita.

8 § Lumen vastaanottoaikat ja läjitys

Lunta ei luokitella jätteeksi, mutta lumen varastoinnilla ja sulamisvesillä saattaa kuitenkin olla ympäristön kannalta haitallisia vaikutuksia, joita pyritään ennalta ehkäisemään.

Pysäköintialueilta, liikennealueilta ja muilta vastaavilta alueilta poistettu lumi sisältää roskia, hiekkaa, ajoneuvoista valunutta öljyä sekä asfaltista ja renkaista irronnutta bitumia, kiviainesta ja kumia, joista aiheutuu roskaantumista ja muuta ympäristön pilaantumista. Lumenkaatoalue on tämän vuoksi tarpeen sijoittaa ja sitä tulee käyttää siten, että haitalliset vaikutukset voidaan ehkäistä. Vesistöjen ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee lumenkaatoalue tämän vuoksi sijoittaa siten, että pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta.

Ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaisesti pilaantumisen aiheuttaja tai toiminnan harjoittaja vastaa toiminnasta syntyvien haittojen ennaltaehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta.

3. LUKU: PÄÄSTÖT ILMAAN

9 § Savuhaitat

Polttaminen on tehtävä hallitusti niin, että siitä ei aiheudu kohtuutonta naapuruushaittaa. Polttaminen tulee tehdä niin, että tulisijan säädöillä taataan se, että palaminen saa riittävästi ilmaa. Niin sanottu kitupoltto sekä tuoreen ja märän puun poltto on kiellettyä siitä aiheutuvien savuhaittojen vuoksi.

Pelastuslaitokselle voidaan hakemuksesta myöntää poikkeus rakennusten polttokiellosta, mikäli se on harjoitustoiminnan kannalta välttämätöntä ja polttamisesta sekä sammutusjätevesistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Jätehuoltomääräysten perusteella jätteiden polttaminen on pääsääntöisesti kiellettyä lukuun ottamatta jätehuoltomääräyksissä mainittua poikkeusta polttaa asemakaava-alueen ulkopuolella avopolttona vähäisiä määriä kuivia risuja ja oksia sekä käsittelemätöntä puujätettä. Käsittelemätön puu on kyllästämätöntä, pinnoittamatonta ja sitä ei ole maalattu eikä se sisällä liima-aineita. Kiinteistön tulipesissä saa polttaa lämmityksen yhteydessä kuivaa käsittelemätöntä puujätettä, risuja ja oksia sekä vähäisiä määriä paperia ja

pahvia sytykkeenä.

Jätteiden ammattimaisesta käsittelystä ja mahdollisesta polttamisesta määrätään toiminnanharjoittajien ympäristöluvissa.

10 § Kunnostus- ja puhtaanapitotyöt

Suihkupuhalluksessa (aiempi termi hiekkapuhallus) ja kemiallisen maalinpoiston yhteydessä puhdistettavasta pinnasta irtoaa erilaisia ympäristölle haitallisia yhdisteitä, joiden leviäminen tulee estää. Muodostunut jäte tulee käsitellä jätteen ominaisuudet huomioiden. Esimerkiksi PCB:tä sisältävät aineet, kemiallisessa maalinpoistossa käytettävät liuottimet ja maalinpoistojäte on kerättävä talteen ja toimitettava vaarallisten jätteiden vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Hiekoitushiekan poistaminen sekä muu kunnossapito- ja puhtaanapitotyö voivat aiheuttaa ilman kastelua kohtuutonta pölyämistä ja ilmanlaadun heikkenemistä, joka tulee minimoida kastelemalla poistettava materiaali riittävästi. Lehtipuhaltimien käytön kieltäminen hiekoitushiekan poistamisessa on tarpeen puhaltimien aiheuttaman erittäin runsaan pölyämisen takia. Kevätkuukausien aikana ilmanlaatu on huono muutenkin hiekoitushiekan pölyämisen vuoksi. Lehtipuhaltimet on tarkoitettu lehtien poistamiseen, eivätkä ne aiheuttamansa pölyhaitan vuoksi sovellu hiekoitushiekan poistoon.

4. LUKU: JÄTTEET

11 § Jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa

Jätteeksi luokiteltua materiaalia on mahdollista hyödyntää vain, mikäli jäte on hyödynnettävissä maanrakennus- tai maanparannusaineena ja mikäli sen sijoittamisessa noudatetaan jätelain (646/2011) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) vaatimuksia. Ammattimainen tai laitospäinen jätteenkäsittely ja jätteen hyödyntäminen vaativat aina ympäristöluvan tai valtioneuvoston ns. MARA-asetuksen (valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa, 591/2006) 6 §:n mukaisen ilmoituksen. Asetuksen mukaiset jätteen hyötykäyttöä koskevat ilmoitukset käsittelee Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kunta voi mahdollistaa kunnallisten ympäristönsuojelumääräysten nojalla yksittäisen alle 500 tonnin puhtaan tarkoitukseen soveltuvan jäte-erän (esim. betoni- ja tiilimurskeen) hyödyntämisen maarakentamisessa. Määräys koskeekin pienimuotoista jätteen hyödyntämistä maarakentamisessa edellyttävää ilmoitusta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Viranomaisen arvioi jätteen hyötykäytön kyseiseen kohteeseen ilmoituksen perusteella. Jätteiden hyötykäytöllä voidaan korvata neitseellisiä kiviaineksia maarakentamisessa. Hyödyntämisestä ei saa kuitenkaan aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maaperään sijoitettavien jätteiden tulee olla laadultaan ja koostumukseltaan tarkoitukseen soveltuvia. Tärkeillä pohjavesialueilla jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa on kielletty ilman ympäristö lupaa pohjaveden pilaantumisvaaran vuoksi.

Hyödyntämisen jälkeisellä selvitysvelvollisuudella mahdollistetaan jätteiden hyödyntämisen valvonta. Velvoite uudelle omistajalle annettavasta jätteen hyödyntämisestä koskevasta ilmoituksesta perustuu ympäristönsuojelulain (527/2014) 139 §:än (selontekovelvollisuus maa-alueen luovutuksen yhteydessä).

Maisemaa muuttava maanrakennustyö (esim. läjittäminen, kaivaminen, täyttäminen, tasoittaminen) voi edellyttää tietyillä alueilla maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) 128 §:n mukaista maisematyölupaa tai MRL:n 18. luvun mukaista lupaa.

12 § Purkamis- ja peruskorjausjätteiden jätehuolto

Ilmoitusvelvollisuudella valvotaan rakennusjätteiden asianmukaista käsittelyä ja hyödyntämistä. Ympäristönsuojelulain 202 §:n 3 momentin kohdan 6 mukaan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan antaa määräyksiä tarpeellisten tietojen antamisesta valvontaa varten. Ympäristönsuojelulain 172 §:n 1 momentin kohdan 1 mukaan viranomaisella on oikeus saada tietoja kaikilta ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa harjoittavilta tai muilta, joihin lain velvoitteet kohdistuvat.

13 § Kompostorin ja ulkokäymälän sijoittaminen

Ulkokäymälästä tai käymäläjätteen kompostorista voi aiheutua vesistön rehevöitymistä ja mikrobiologista haittaa (mikrobeja sekä pieneliöitä), mikäli ne sijoitetaan tulva-alueelle, liian lähelle vesistöä, noroa tai ojaa. Huonosti hoidettuna niistä voi aiheutua myös naapuruussuhdelaisissa kiellettyä kohtuutonta naapuruushaittaa. Käymäläjäte sisältää runsaasti ravinteita, joiden pääsy vesistöön tulee rajata mahdollisimman vähäiseksi.

14 § Lietteen, lannan ja virtsan käyttö

Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaan pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei saa aiheuttaa. Jätevedenpuhdistamoissa syntyvä liete sisältää ravinteiden lisäksi ulosteperäisiä mikrobeja, lääkkeitä, raskasmetalleja, palonsuoja-aineita, muovinpehmentimiä, antibakteerisia aineita, pysyviä orgaanisia yhdisteitä ja muita prosessin läpäisseitä aineita, joista osa pidättyy maahan ja osa voi edetä vesiliukoisina pohjaveteen asti. Lietelannan ja virtsan sisältämät mikrobit ja pieneliöt saattavat pohjaveteen päästessään pilata pohjaveden laadun. Lietelannan ja virtsan levittäminen pohjaveden muodostumisalueiden huokoiseen maaperään voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoissa syntyneestä lietteestä valmistettu multa ja lannoitevalmisteet voivat sisältää samoja pohjaveden laadulle haitallisia aineita kuin liete, joten myös lietteestä valmistetun mullan ja lannoitevalmisteiden käyttö on kiellettyä pohjaveden muodostumisalueella.

Vesistöjen rehevöitymisen vähentämiseksi ja pilaantumisen estämiseksi on perusteltua määrätä suojavyöhykkeistä, joilla ei levitetä lietettä, lantaa tai virtsaa. Lahden alueen järvet ja joet ovat rehevöityneet ihmistoimintojen seurauksena, mistä johtuen on syytä jättää peltojen reunoille valtakunnallista määrystä laajemmat lannoittamattomat vyöhykkeet (valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014). Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2016-2021 mukaan mm. Porvoonjoen yläosa ja Kymi-, Sala-, Ruuhi-, Sylvö- ja Arrajärvi ovat huonommassa kunnossa kuin mitä vesien- ja merenhoidon järjestämisestä säädettyssä laissa edellytetään. Lannoitteiden tarkoituksenmukaisella käytöllä pyritään vähentämään pelloilta kulkeutuvaa vesistökuormitusta.

Lietteen omatoimisesta käsittelystä on säädetty myös jätehuoltomääräysten 30 §:ssä.

5. LUKU: KEMIKAALIT JA POLTTONESTEET

15 § Vaarallisten kemikaalien varastointi

Vaarallisten kemikaalien varastointia koskevat määräykset ovat tarpeen maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi ja myös muun ympäristön suojelemiseksi ennaltaehkäisyperiaatteen mukaisesti. Vaarallisilla kemikaaleilla tarkoitetaan ympäristölle tai terveydelle vaarallisia tai palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavia kemikaaleja. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Määräys ei koske kappaletavarojen myymälätiloja.

Kemikaalien varastoinnille on asetettu vaatimuksia, joiden myötä vähennetään astiavuotojen ja ylitäyttöjen myötä tapahtuvaa ympäristön pilaantumista sekä haittoja viemäriverkostolle ja jätevedenpuhdistamolle. Päälyllysmarkintojen avulla on mahdollista arvioida varastointiin liittyviä riskejä ja tarvittaessa onnettomuustilanteessa suorittaa oikeita torjunta- ja puhdistustoimia (YSL 16 ja 17 §). Varastointipaikkojen läheisyyteen on varattava torjuntavälineitä nopean torjuntatyön mahdollistamiseksi.

16 § Polttonesteiden varastointi ja jakelu

Polttonesteen varastoinnista ja jakelusta voi aiheutua maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Määräys koskee jakelupisteitä, joissa säiliöiden yhteenlaskettu kokonaisuustilavuus on alle 10 m³ ja joiden toiminnasta ei katsota ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti toimittaessa aiheutuvan pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Kokonaistilavuudeltaan enintään 5 m³:n jakelupisteiden ympäristönsuojeluriskejä voidaan parhaiten vähentää huolehtimalla säiliöiden asianmukaisesta varustelusta ja kunnosta. Laponestolla, ylitäytönestimellä, lukittavalla tankkauspistoolilla sekä lukitulla täyttöaukolla voidaan estää säiliöiden ylitäyttötapahtumia, öljyvahinkoja sekä asiattonta käyttöä. Säiliöissä tulee olla riittävän suuri huoltoluukku, jotta säiliöiden sisäpuolisten syöpymien havainnointi voidaan tehdä säiliön sisäpuolisella tarkastuksella. Säiliön ehjänä pysymisen ja ruostumisen kannalta on perusteltua sijoittaa säiliö kantavalle alustalle sekä irti alustasta. Säiliön törmäysohjeilla voidaan vähentää säiliön puhkeamisvaaraa mahdollisissa törmäysohjeissa. Öljyvuotojen haittojen ehkäisemiseksi on perusteltua määrätä säiliön sijoituspaikan suojaetäisyyksistä ojiin ja vesistöihin.

Jakelupisteen polttonestesäiliötilavuuden kasvaessa yli 5 m³:n polttonesteen varastoinnista ja jakelusta aiheutuva ympäristön pilaantumisriski kasvaa, joten ympäristösuojauksia on kehitettävä edelleen. Ympäristön pilaantumisvaaran vähentämiseksi on perusteltua edellyttää säiliön sijoituspaikan ja polttonesteen jakelualueen päällystämistä sekä hulevesien käsittelyä tai polttonesteen jakelupisteen kattamista niin, että hulevesiä ei synny. Hulevedet tulee käsitellä standardin SFS-EN-858-1 mukaisessa I-luokan öljynerottimessa (erottimesta poistuvan veden öljypitoisuus maksimissaan 5 mg/l), jos vedet johdetaan ympäristöön, tai II-luokan erottimessa (erottimesta poistuvan veden öljypitoisuus maksimissaan 100 mg/l), mikäli vedet johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin. Jakelupisteen katoksen rakennusluvanvaraisuus tulee selvittää rakennusvalvonnalta.

16 §:n määräys koskee uusia määräysten antamisen jälkeen rakennettuja polttonesteen jakelupisteitä. Mikäli säiliö uusitaan määräysten antamisen jälkeen, vaaditaan siltä samat varusteet ja suojaukset kuin uudelta jakelupisteeltä.

Kun säiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m³, polttonesteiden varastointi ja jakelusta pohjavesialueen ulkopuolella on tehtävä valtioneuvoston asetuksen 444/2010 mukainen rekisteröinti-ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli edellä mainittu polttonesteiden varastointi tapahtuu pohjavesialueella, on toimintaan haettava ympäristölupa. Polttonesteiden määrän ollessa 10 tonnia (noin 12,8 m³) on toiminnanharjoittajan tehtävä kemikaali-ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan (rakentamisen) aloittamista pelastusviranomaiselle (valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta 685/2015, 5 §).

17 § Työmaasäiliöt

Työmaasäiliöistä voi aiheutua samankaltaista pilaantumista kuin kiinteistä polttonesteen jakelupisteistä. Säiliöiden liikuttelu asettaa suojauksille ja säiliöille erityisvaatimuksia. Säiliöiden liikuttelusta johtuen säiliöihin kohdistuu mekaanisia rasituksia, joka tulee huomioida niin, että säiliöt varustetaan kaksoisvaippaseinämin, kiintein valuma-altain tai ne ovat rakenteeltaan polttonestettä sisältävinä liikuteltavia IBC-pakkauksia. Säiliövarusteilla pienennetään ympäristön pilaantumista aiheuttavien vuotojen

riskiä. Tankkaus- ja täyttöroiskeiden maaperää pilaavaa vaikutusta vähennetään sijoittamalla säiliö polttonestettä pidättävän pinnoituksen päälle tai muuten estämällä roiskeiden imeytyminen maaperään (esim. imeytysmattoja käyttämällä). Säiliötörmäysten yhteydessä säiliöön voi tulla suurikin vuoto. Tästä johtuen on huolehdittava työmaasäiliön suojaamisesta törmäyksiltä.

18 § Lämmitysöljysäiliöiden sijoittaminen ja käytöstä poistaminen

Maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaran vähentämiseksi uusia säiliöitä ei saa sijoittaa maan alle. Riittävän suuressa bunkkerissa sijaitseva säiliö luetaan maanpäälliseksi säiliöksi. Maanalaiseksi säiliö katsotaan, kun se on maanvarainen.

Säiliöiden vuotoriskin pienentämiseksi uudet säiliöt tulee varustaa valuma-altaalla tai muulla kaksoispidätystekniikalla. Säiliö tulee sijoittaa niin, että se on irti alustasta säiliön syöpymisen estämiseksi, ja säiliö on varustettava ylitäytönestimellä ylitäyttöjen estämiseksi. Jotta säiliön sisäpuolisten syöpymien havainnointi on mahdollista, tulee säiliö varustaa riittävän suurella huoltoluukulla. Ilkivallan ja varkaustapausten estämiseksi säiliöiden tulee olla lukittuja tai asiaton käyttö estetty muuten.

Öljysäiliöihin jää käytön jälkeen joitakin kymmeniä litroja öljyä, koska imuputkien alapää sijaitsee jonkin verran säiliön pohjan yläpuolella. Öljy tulee poistaa käytöstä poiston yhteydessä. Käytöstäpoistotarkastuksessa säiliö tyhjennetään kaikesta öljystä ja tarkistetaan, että se ei ole vuotanut.

Säiliö on poistettava maaperästä, koska se on jätelain mukaan jätettä, joka on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Mikäli säiliö on poistettu käytöstä ennen ympäristönsuojelumääräyksen voimaantuloa, tulee sen täyttö estää, jotta vältetään tahattomalta käytöstä poistetun säiliön täytöltä, josta voi myös aiheutua maaperän pilaantumisvaaraa. 19.3.2008 voimaan tulleiden Lahden ja 1.6.2009 voimaan tulleiden Nastolan ympäristönsuojelumääräysten mukaan: "Maanalainen käytöstä poistettu öljylämmityssäiliö/ polttonestesäiliö putkistoineen on poistettava maaperästä kokonaan myös muualla kuin 1. ja 2. luokan pohjavesialueilla vuoden kuluessa ja puhdistutettava se ennen poistamista. Todistus puhdistuksesta on säilytettävä mahdollista tarkastusta varten." Ennen ympäristönsuojelumääräysten voimaan tuloa asianmukaisesti käytöstä poistettuja öljysäiliöitä ei tarvitse poistaa käyttöpaikoiltaan.

Vanhat öljysäiliöt voivat sijaita maaperässä sellaisessa paikassa, että niitä on teknisesti hyvin vaikea poistaa. Poistamisesta voi tällöin aiheutua esimerkiksi kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle, jolloin poistamisvelvollisuus saattaa muodostua kohtuuttomaksi. Poikkeusta säiliön poistamisvelvollisuudesta voi hakea ympäristönsuojeluviranomaiselta. Hakemus tulee perustella huolellisesti ja siinä tulee olla asemapiirros säiliön sijainnista kiinteistöllä. Ympäristönsuojeluviranomainen harkitsee poikkeuksen myöntämistä tapauskohtaisesti. Poikkeamisesta tehtävässä päätöksessä annetaan yksityiskohtaiset määräykset siitä, mitä toimenpiteitä maahan jätettävään säiliöön liittyen on tehtävä.

19 § Öljylämmitys-, polttonestesäiliöiden sekä vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöiden tarkastus ja metallisäiliöiden pinnoitus

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista 344/83 koskee pohjavesialueella sijaitsevien maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksia. Ympäristönsuojelulain maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellon perusteella on laajennettu edellä mainitun päätöksen velvoitetta kuntotarkastaa myös pohjavesialueen ulkopuoliset maanalaiset säiliöt sekä kaikki maanpäälliset öljylämmitys- ja polttonestesäiliöt. Määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumistapauksia. Määräys perustuu myös ympäristönsuojelulain ennaltavarautumis- sekä selvilläolovelvollisuuksiin, joiden mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja -riskeistä.

Ensimmäisessä momentissa viitataan kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseen (344/1983), jonka mukaan tärkeillä pohjavesialueilla sijaitsevat maanalaiset poltto- ja dieselöljysäiliöt tulee tarkastaa 10 vuoden kuluessa asennuksesta ja tämän jälkeen säiliön kuntoluokan mukaan 2-10 vuoden välein. Säiliön haltijan tai omistajan on tarkastutettava maanalainen öljysäiliö siten kuin päätöksessä edellytetään. Tarkastuksen saa suorittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) päteväksi arvioima tarkastaja.

Momentissa 2 laajennetaan säiliöiden tarkastusvelvollisuutta edellä kuvatusta. Huonokuntoiset maanpäälliset öljy-, vaarallisten kemikaalien ja vaarallisten jätteiden säiliöt tai muut kuin edellä esitetyn KTM:n päätöksen tarkoittamat maanalaiset kemikaalisäiliöt voivat rikkoutuessaan ja vuotaessaan aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Säännöllisellä säiliöiden ja niihin liittyvien varusteiden tarkastamisella voidaan ennaltaehkäistä mahdollinen ympäristön pilaantuminen. Vuotavan säiliön aiheuttama ympäristön pilaantumisriski on merkittävä, joten tarkastuksen on oltava luotettava. Tarkastusvelvoite koskee kaikkia säiliömateriaaleja, kuten terästä, muovia ja lasikuitua.

Säiliön valuma-altaan tulee olla tiivis, jotta sillä voidaan estää ympäristön pilaantuminen vuodon tapahtuessa. Tästä johtuen myös valuma-altaan tiiveys tulee tarkastaa kuntotarkastuksen yhteydessä.

Säiliötä, johon on vaihdettu pohja, on hitsaustyön ja vaihtokohtaan uusitun pinnoitteen mahdollisten syöpymien ja laadunvalvonnan kannalta perusteltua tarkastaa vähintään viiden vuoden välein.

Säiliön pinnoituksen jälkeen säiliövaipan kuntoa ei voi enää luotettavasti tarkastaa, eikä siten säiliön luokitusta ja luokitukseen perustuvaa tarkastusväliä määrittää. Pinnoitettu säiliö muodostaa pohjaveden pilaantumisriskin, koska sen teräsvaipan kuntoa ei voi luotettavasti valvoa.

6. LUKU: MAALÄMPÖJÄRJESTELMÄT

20 § Maalämpöjärjestelmän rakentaminen

Maalämpökaivon riskit liittyvät porauskaluston öljyvuotoihin, lämmönkeruunesteiden ja pintavesien pääsyyn kaivon kautta pohjaveteen sekä kaivon poraamisen aiheuttamiin muutoksiin pohjaveden virtausolosuhteissa, jolloin syvempien kerrosten mahdollisesti huonompilaatuista vettä voi päästä sekoittumaan ylempään pohjavesiesiintymään. Sen lisäksi mitä voimassaolevissa säädöksissä ja ympäristösuojelumääräyksissä määrätään, on mahdollista käyttää toiminnasta aiheutuvien riskien pienentämiseksi apuna mm. Suomen ympäristökeskuksen Ympäristöopasta 2013: Energiakaivo, Maalämmön hyödyntäminen pientaloissa, Janne Juvonen ja Toivo Lapinlampi. Pohjavesialueella vedenottamon läheisyydessä maalämpökaivo voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen (YSL 17 §).

Maalämmön käyttäminen (energiakaivo, maapiiri) lämmitysjärjestelmänä vaatii rakennusvalvontaviranomaisen luvan sekä uudisrakentamisessa että lämmitysjärjestelmän vaihdoksessa (ks. rakennusjärjestys).

Yhteiskunnan vedenottamoinen veden laadun varmistamiseksi on määrätty maalämpöjärjestelmään kuuluvan energiakaivon ja lämmönkeruupiirin sekä vedenottamon välisestä suojaetäisyydestä. Lahden kaupungin ali kulkee jätevesi- ja jäähdytysvesitunneleita, joita suojaamaan on säädetty 100 metrin suojaetäisyys. Lämmönkeruupiirin rakentamisesta pohjaveden muodostumisalueella saattaa aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa hyvin huokoisessa pohjaveden muodostumisalueen maaperässä. Pilaantunut maa tai pohjavesi sekä niiden puhdistustarve saattavat estää energiakaivon tai lämmönkeruupiirin rakentamisen. Useampien energiakaivojen rakentamiseen voi liittyä pohjaveden pilaantumisvaara, joten hankkeen vesilain mukaisen luvan tarve on arvioitava.

Lämmönkeruuputkiston tiiveyden varmistamiseksi on määrätty tehtäväksi putkiston koeponnistus, koska putkistoon voi tulla vaurioita asennuksen yhteydessä. Vuodonilmaisujärjestelmän asentamisveloitteen myötä voidaan havaita järjestelmän vuodot.

21 § Maalämpöjärjestelmissä käytettävät aineet

Pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavien aineiden käyttö on kielletty maalämpöjärjestelmissä maan alla kiertävissä putkistoissa. Pilaantumisvaaran vuoksi käytettäville aineille on asetettu rajoituksia.

7. LUKU: MELU JA TÄRINÄ

22 § Äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa

Äänentoistolaitteiden käyttö ulkotiloissa on ympäristönsuojelumääräyksiin kielletty yöaikaan ja päivällä erityisen häiriintyvien kohteiden läheisyydessä. Kiellosta voidaan poiketa ympäristönsuojelulain mukaisen meluilmoituspäätöksen perusteella.

23 § Yleisötilaisuudet

Meluavaa toimintaa harjoittavan tulee huolehtia melusta aiheutuvien ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemisestä ja rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi. Äänentoistolaitteiden suuntaamisella ja säädöillä voidaan vaikuttaa merkittävästi naapurustolle aiheutuvaan melutasoon ja melun häiritsevyyteen. Yleisötilaisuuksien järjestäjien tulee olla selvillä toiminnan aiheuttamasta melutasosta ja huolehtia melun riittävästä rajoittamisesta toiminnanharjoittajan ympäristönsuojelulakiin perustuvan selvilläölovelvollisuuden mukaisesti.

Yleisökäyttöön tarkoitetuilla alueilla saa käyttää päiväaikaan äänentoistolaitteita, koska käytöstä ei aiheudu kohtuutonta haittaa edellä olevassa momentissa mainitulla tavalla toimittaessa.

Katusoitto päiväaikaan ei aiheuta kohtuutonta meluhaittaa, eikä siitä tarvitse tehdä meluilmoitusta.

Jätehuoltomääräysten 31 §:n mukaan yli 500 henkilön yleisötilaisuuksista on laadittava jätehuoltosuunnitelma ja se on esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

24 § Eräät melua tai tärinää aiheuttavat toiminnot asuntojen ja muiden häiriintyvien kohteiden läheisyydessä

Erityisen häiritsevän melun aiheuttamista klo 22-07 sekä sunnuntai- ja pyhäaamuina klo 10 asti on tarpeen ennalta rajoittaa kohtuuttoman haitan ehkäisemiseksi (YSL 5 §). Ihmisten riittävän levon kannalta rajoitus on perusteltu.

Määräykseen kirjatut poikkeukset on perusteltuja, koska maa- ja metsätalouden harjoittamisesta sekä liikenneväylien ja yhdyskuntateknisten laitteiden huoltotöistä aiheutuu tilapäistä ja lyhytaikaista melua, jonka syntymistä on vaikea välttää täysin.

25 § Rakennus- ja purkutyöt

Meluisimpia työvaiheita on rajoitettu kohtuuttoman melu- ja viihtyisyshaitan ehkäisemiseksi. Yksityishenkilöille aikarajoitus on lievempi, koska työ joudutaan tekemään usein yksityishenkilön tavanomaisen työajan ulkopuolella. Määräys koskee vain ulkotiloissa tapahtuvaa rakennus- ja purkutyötä. Ihmisten tai eläinten aiheuttama melu on poliisiasia, ja asiassa on kyse kotirauhan rikkomisesta.

26 § Poikkeaminen YSL 118 §:n mukaisesta ilmoitusmenettelystä

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaan kunta voi ympäristönsuojelumääräyksin vapauttaa tilapäisiä toimintoja meluilmoitusvelvollisuudesta. Tavanomaisesta rakennus- tai purkutyöstä, korjauksesta tai kunnossapidosta ei tarvitse tehdä meluilmoitusta, kun työ toteutetaan arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00-18.00 välisenä aikana. Tällaisesta työstä on syytä kuitenkin tiedottaa häiriintyville kohteille hyvissä ajoin etukäteen meluhaitan häiritsevyyden vähentämiseksi. Erityisen meluavien töiden, kuten esimerkiksi räjäytystöiden ja lyöntipaalutuksen aikarajoitus on perusteltua asettaa aamun osalta tuntia myöhemmin jatkuvaksi.

Kivien ja betonijätteen murskaus tapahtuu mineraaliaineksen pienentämiseen suunnitelluilla erikoislaitteilla, joista aiheutuu niille tyypillistä melua. Suuret kivilohkareet ja betonilohkareet rikotaan useimmiten pienemmiksi kaivinkoneeseen kiinnitetyllä iskuvasaralla. Kiviksi rikotut lohkareet murskataan edelleen murskainyksikössä murskeeksi ja betonijäte pienennetään esimerkiksi hyötykäyttöön sopivaan palakokoon kaivinkoneisiin liitetyillä pulverointikauhoilla. Rikotus- ja murskauslaitteista aiheutuvan melun häiritsevyyttä voi lisätä melun kapeakaistaisuus. Mikäli kivenmurskausta tehdään yli 50 vuorokauden ajan, tarvitsee toiminta ympäristöluvan.

Määräyksessä mainituista toiminnoista aiheutuva pölyhaitta on pidettävä mahdollisimman vähäisenä. Mikäli pölystä tai muusta häiriöstä aiheutuu kohtuutonta naapurushaittaa, tulee toiminnalle hakea ympäristölupa.

Murskaustoiminnan maaperä- ja pohjavesisuojuuksista on säädetty ympäristönsuojelumääräysten 5. luvussa ja jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa 11 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 28.2 §:n mukaan (luvanvaraisuus pohjavesialueella) lain liitteessä 1 ja 2 tarkoitettuun, mutta niitä vähäisempään toimintaan on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Näin ollen esimerkiksi alle 50 vuorokautta kestävä murskaus voi vaatia ympäristöluvan hakemista, jos toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

27 § Tiedottaminen erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta ammattimaisesta toiminnasta

Tiedottamisvelvollisuudesta on määrätty, jotta naapurit ja lähialueen asukkaat osaavat ennalta varautua toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuviin häiriöihin. Toiminnan aiheuttaman melun tiedotusvelvollisuus koskee 23-27 pykälissä mainittua toimintaa.

8. LUKU: MUUT MÄÄRÄYKSET

28 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

Pykälän tarkoituksena on selvittää ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia viittauksella ympäristönsuojelulain vastaaviin säännöksiin. Ympäristönsuojelulain 18 luvussa on valvontaa ja hallintopakkoa koskevat säännökset, joiden perusteella valvontaviranomainen voi kieltää määräysten vastaisen menettelyn tai määrätä velvollisuuden täytettäväksi muulla tavoin. Määräyksen tehosteeksi voidaan käyttää pakkokeinoja. Rangaistuksesta säädetään rikoslain 48 luvussa sekä ympäristönsuojelulain 225 §:ssä.

29 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kohtuuttomien tilanteiden välttämiseksi voi joskus olla tarpeen poiketa ympäristönsuojelumääräyksistä.

Siksi ympäristönsuojeluviranomaiselle annetaan ympäristönsuojelulain 202.3 §:n perusteella mahdollisuus käyttää yksittäistapauksessa näistä määräyksistä poikkeavaa harkintaa.

30 § Voimaantulo

Ympäristönsuojelulain 203 §:n mukaan päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin kuulutetaan ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta.

Määräykset kumoavat Lahden kaupungin ja Nastolan kunnan aiemmat ympäristönsuojelumääräykset.